

A prefixación

- Modificación só; a derivación só con *acción combinada* dun sufixo.
- Determinación de:
 - Verbos (chámanse **preverbios**)
 - Adxectivos
 - Substantivos

Fenómenos fonéticos asociados á prefixación:

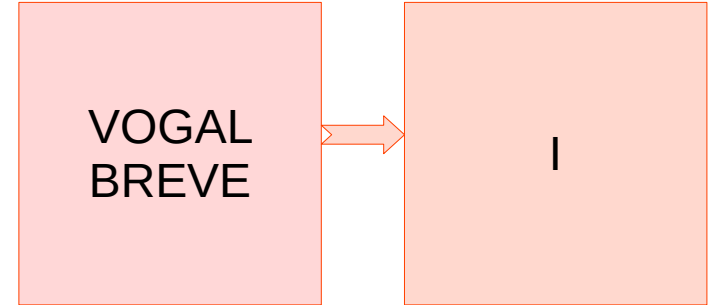
- 1) Apofonía (cambio de timbre vocálico)
- 2) Contracción ou monotongación de ditongos
- 3) Asimilación consonántica (identificación parcial ou total, incluso desaparición da consoante do prefixo).

1) Apofonía

1.1) Vogais breves en sílaba inicial non trabada, cando a palabra recibe un prefixo, adoitan cambiar a timbre **i**.

Cado (caer) > in-cid-ente

Teneo (tener) > con-tin-encia

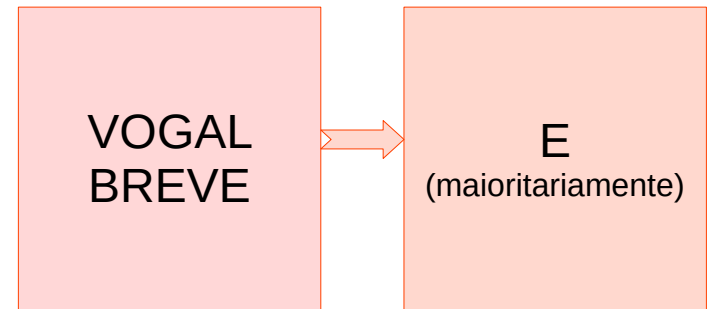
1) Apofonía

1.2) Vogais breves en sílaba inicial trabada, cando a palabra recibe un prefixo, adoitan cambiar a timbre **e** a meirande parte das veces, malia que poidan presentar outros timbres.

capio (coller, tomar) > con-cep-to

Facio (facer) > per-fec-ción

calx (calcañar, pé) > in-culc-ar

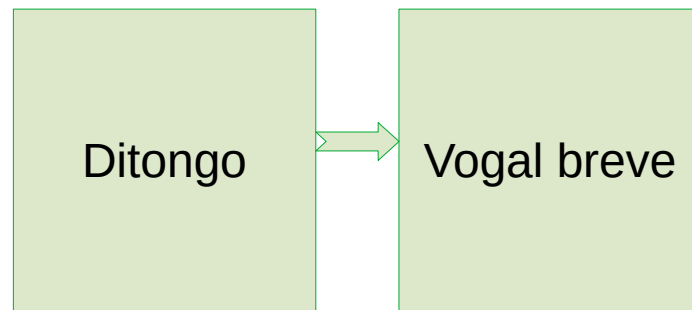

2) Contracción ou monotongación de ditongos

Hai distintos casos e, ás veces, trala contracción, o ditongo pode ser tratado coma unha vogal breve.

*clau*do (cerrar) > con-clu-so

*qua*ero (facer) > in-quir-ir

3) Asimilación consonántica

Ao entrar en contacto dúas consoantes pola adición dun prefixo, tenden a indentificar o seus trazos fonéticos.

pello (empurrar): **in+pell**o > **im-pel**-er (parcial: a n tórnase labial coma o p)

cedo (marchar, ir): **ad+ced**o > **ac-ced**-er (total: a d transfórmase na c)

sisto (situarse): **ad+sist**o > a-**sist**-ir (desaparición da consoante do prefixo).

Modificación prefixal

Un prefixo ten un valor significativo básico, distinto e específico para cada prefixo.

Especialmente en caso de ser **preverbios**, pode ter ademais un valor aspectual:

- **Ingresivo**: acción verbal no seu punto inicial.
- **Progresivo**: acción no seu desenvolvemento.
- **Resultativo**: acción verbal no seu resultado.
- **Intensivo**: intensificación da acción expresada no lexema.

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
ab-, abs-, a-	<i>ab-, abs-, a-</i>	1. Separación do exterior de un límite 2. Privación	Abs-traer Ab-errante A-mente
ad, a-	<i>ad-, a-</i>	1. Aproximación 2. Dirección 3. Presenza	Ad-herencia Ac-cidente A-fluente
amb-, am-	<i>amb-, am-</i>	1. Por ambas partes	Am-plexo
ante-, anti*	<i>ante-</i>	1. Diante 2. Antes	Ante-cedente Anti-cipo
bi-, bis-	<i>bi-, bis-</i>	1. Dous 2. Dúas veces	Bí-ceps Bi-color

* Non confundir con o prefixo grego anti-, “oposición, contrario a”

Irene de la Fuente Páramo

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
circum-, circu-	<i>circum-</i>	Arredor	Circun-valación
com-, con-, co-	<i>com-</i>	1. Converxencia 2. Reunión	Con-vención Cóm-puto
contra-	<i>contra-</i>	Enfrentamiento	Contra-dicción
de-	<i>de-</i>	1. Dirección descendente (arriba a abaixo) 2. Afastamento 3. Privación	De-xenerar De-mente
dis-, di-	<i>dis-</i>	1. Diverxencia 2. Separación	Dis-gustar Dis-conforme

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
ex-, e-	ex-	1. Fóra 2. Separación do interior 2. Privación	Ex-temporáneo Ex-cedente e-manar Ex-ánime
extra-	extra-	1. Fóra de 2. Sumamente	Extra-ordinario Extra-plano
in-, im-, i- (1)	in-	1. Penetración 2. Estar en	In-yectar In-filtrar
in-, im-, i- (2)	in-	Negación	I-legal Im-paciencia in-inteligible
infra-	infra-	Por debaixo de	Infra-humano

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
inter-, inte-	<i>inter-</i>	1. Entre 2. A intervalos	Inter-ceder Inter-mitente
intra-, intr-, intro-	<i>intra-/intro-</i>	1. No interior 2. Cara ao interior	Intro-ducción Intra-celular
mini-	<i>mini-</i>	Pequeno	Mini-fundio
minus-	<i>minus-</i>	Menos	Minus-valorar
multi-	<i>multi-</i>	Moitos	Multi-disciplinar

Irene de la Fuente Páramo

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
omni-	<i>omnis-</i>	Todo	Omni-sciente Omni-potente
per-	<i>per-</i>	A través de	Percutáneo
pluri-	<i>pluri-</i>	Pluralidad	Pluri-empelo Pluri-lingüe
plus-	<i>plus-</i>	Máis, a maiores	Plus-valía
post-, pos-	<i>post-</i>	1. Detrás de 2. Despois de	Post-bélico pos-tónico
pre-	<i>prae-</i>	1. Diante 2. Antes 3. Moito 4. Máis	Pre-historia Pre-claro

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
pro-, prod-	<i>pro-</i>	1. En vez de 2. Ante, adiante 3. En favor de	Pro-nombre Pro-seguir Pro-amnistía
re-, red-	<i>re-</i>	1. Repetición 2. Detrás de 3. Intensificación 4. Rexeitamento	Re-construir Re-cámara Re-seco Re-probar
retro-	<i>retro-</i>	Cara atrás	Retro-activo Retro-traer
semi-	<i>semi-</i>	1. Medio 2. Case	Semi-deus Semi-transparente

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
sota-	<i>subtus-</i>	1. Debaixo de	Sota-barba
sub-, su-	<i>sub-</i>	1. Debaixo 2. De abaixo a arriba 3. A continuación	Sub-acuático Sub-delegado
super-	<i>super-</i>	1. Enriba 2. En grado sumo 3. Por exceso	Super-estrutura Super-poder Super-producción
supra-	<i>supra-</i>	1. Superior 2. Enriba	Supra-nacional Supra-renal

Prefixos

Monema	Latín	Significado	Exemplos
trans-, tras-, tra-	<i>trans-</i>	1. Ao outro lado 2. A través de	Trans-alpino Tras-humanía
ultra-	<i>ultra-</i>	Alén de	Ultra-marino Extra-plano
uni-	<i>uni-</i>	Uno	Uni-celular Uni-personal
vice-	<i>vice-</i>	En lugar de	Vice-presidente